

VERSLAG VERGADERING COMMISSIE REGIONAAL OVERLEG LUCHTHAVEN MAASTRICHT

26 SEPTEMBER 2019 PROVINCIEHUIS MAASTRICHT

Aanwezig:

De heer H. Meijers	Voorzitter
De heer C. Degenaar	Omwonenden
De heer S. Paul	General Aviation MAA
De heer F. Latour	Maastricht Aachen Airport
De heer B. Kuiper	Bedrijven MAA
Mevrouw C. van Balen	Ministerie I&W
De heer P. de Gijssel	Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg
Mevrouw S. Everts	Omwonenden
De heer P. Sanders	B&W gemeente Meerssen
Mevrouw V. Heijnen	B&W gemeente Maastricht
De heer G. Waeijen	MAA Beheer en Infrastructuur BV
De heer M. van der Sande	Provincie Limburg
Mevrouw M. Duijvestijn	Klachtenbureau Luchtverkeer
De heer P. Simons	Secretaris

Verhinderd:

Leden:

De heer H. Schoenmakers	B&W gemeente Beek
De heer J. Roeven	Maastricht Aachen Airport
De heer J. van den Akker	Gedeputeerde Staten van Limburg
De heer M. van Leeuwen	Luchtverkeersleiding Nederland
De heer K. Schröer	Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg
De heer H. Aussems	Omwonenden
De heer H. van der Wilt	Omwonenden
De heer H. Counet	Bedrijven MAA

Plaatsvervangende leden:

De heer H. Albersen	Omwonenden
De heer L. van den Bergh	Omwonenden
De heer R. Jense	Maastricht Aachen Airport
De heer M. Evers	General Aviation MAA

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en verwelkomt allen, in het bijzonder mevrouw Van Balen van het Ministerie van I&W, die met name ten behoeve van agendapunt 7 aanwezig is. Spreker meldt de berichten van verhindering.

2. Vaststellen agenda vergadering

De secretaris meldt dat hij bericht van I&W heeft ontvangen met het verzoek agendapunt 7c. (Meten en berekenen vliegtuiggeluid) aan te houden tot de vergadering van 19 december a.s., omdat dit proces enige vertraging heeft opgelopen. De vergadering stemt hiermee in. De voorzitter stelt voor agendapunt 7 direct na agendapunt 3 te behandelen en agendapunt 12 in combinatie met agendapunt 7. Aldus wordt besloten. Met inachtneming van deze wijzigingen stelt de vergadering de agenda vast.

3. Mededelingen

Er zijn geen verdere mededelingen.

4. Ingekomen en uitgegane stukken

Mevrouw Everts stelt de volgende vragen bij stuk CRO 19-092, de brief van GS, MAA en MAAB&I aan de Minister over de Luchtvaartnota: 1. Er zijn gesprekstafels geweest, het proces is nog gaande, waarom dan nu al dit standpunt?; 2. Leefbaarheid ontbreekt in de brief, hoe ziet de Provincie haar rol in deze en hoe brengt zij leefbaarheid onder de aandacht van de Minister?; 3. Tegenstrijdigheid standpunten met eerdere uitspraken?

De heer Van der Sande antwoordt dat mevrouw Everts relevante onderwerpen benoemt en verwijst naar de procesafspraken die in de vorige CRO is gemaakt (*zie ook onder punt 7b, PS*). Hij acht inhoudelijke bespreking van de genoemde punten in dat kader aan de orde.

Over stuk CRO 19-102, het onderzoek in opdracht van Milieudefensie merkt mevrouw Everts op dat de uitkomsten voor haar richtinggevend zijn voor de taak van de omwonenden in de CRO's. Spreker verwijst voor de kwantitatieve input in deze ook naar de klachtenrapportages en de aanzienlijke toename van de klachten. Zij geeft verder aan dat zij haar opmerkingen bij stuk CRO 19-106 (Position Paper MAA) zal bewaren tot een later moment.

5. Verslag Commissievergadering 26 augustus 2019

De secretaris memoreert dat hij van de heer Van der Wilt enkele tekstuele aanvullingen heeft gekregen bij punt 13. (rondvraag en sluiting) betreffende AWACS vliegverkeer nabij MAA en dat hij de voorgestelde nadere specificatie in het verslag zal opnemen. Met inachtneming van deze wijziging stelt de vergadering het verslag vast.

6. Actiepuntenlijst

Actiepunt 1. Kwestie dakpanschade MAA: Zie agendapunt 10. Afgehandeld.

Actiepunt 2. Samenstelling agendacommissie: Provincie is toegetreden. Afgehandeld.

Actiepunt 3. Kwartaaloverzicht vliegbewegingen groot verkeer is opgenomen in kwartaalrapportage meldingen/klachten. Afgehandeld.

Actiepunt 4. Juridische stand van zaken proefdraaien. Naar aanleiding van brief RUD op korte termijn bespreken in kleiner comité met de heren Van der Wilt en Degenaar. Daarna afgehandeld.

Actiepunt 5. Agendacommissie regelen in huishoudelijk reglement. Zie agendapunt 11. Afgehandeld.

Actiepunt 6. Verklaring MAA voor (capaciteits)verbruik handhavingspunten 2018: Verklaring gegeven inhoudende dat in de CRO van oktober 2018 is aangegeven dat de geluidscontour voor circa 70% is vol gevlogen. Uit de IL&T handhavingsrapportage blijkt een gemiddeld verbruik van de twee handhavingspunten (21 en 03) aan de koppen van de baan van ongeveer 75% (60,67% en 89,74%).

Actiepunt is hiermee afgehandeld.

Actiepunten 7 en 8: Bestuurlijk overleg binnen enkele weken na CRO vergadering ten behoeve van afhandeling actiepunten (7) en overleg voorzitter en secretaris met wethouders over rol CRO in kader ruimtelijke plannen gerelateerd aan MAA (8) blijven staan.

7. Presentaties Ministerie I&W:

a. Programma luchtruimherziening

Mevrouw Van Balen geeft aan dat de luchtruimherziening is gericht op een integrale en toekomstbestendige inrichting van het luchtruim, waarbij samenwerking en dialoog met partners en omgeving belangrijk zijn. Veiligheid is hierbij randvoorwaarde, doelen zijn verruimen van civiele en militaire capaciteit in het luchtruim, efficiënter gebruik en beheer van het luchtruim en verduurzaming in de zin van beperking impact vliegroutes op omgeving. Spreker meldt verder dat I&W eind november de volgende "Ontwerpdag luchtruimherziening" organiseert, die wederom breed toegankelijk is voor stakeholders.

De heer Paul vraagt hoe Luchtvaartnota en Luchtruimherziening in elkaar passen? Mevrouw Van Balen antwoordt dat continu tussen beide processen wordt afgestemd. De heer Paul stelt dat voor verruiming van de capaciteit in deze regio medewerking van het buitenland nodig is en dat de door mevrouw Van Balen gememoreerde afstemming met Duitsland en België naar zijn inzicht bij de grens ophoudt. Hij merkt op dat in de presentatie over het Zuid-Limburgse luchtruim niet is gesproken. Spreker uit de wens namens de General Aviation (GA) om voor MAA ook een vertrekroute naar het noordwesten te realiseren. Dit zou de GA meer ruimte bieden. Mevrouw Van Balen geeft aan dat deze wens bij I&W bekend is en dat het Ministerie dit zal bezien. De heer Paul vraagt ook aandacht voor de problematiek in Eijsden als gevolg van Luik-Bierset verkeer. Mevrouw Van Balen antwoordt dat dit een apart spoor los van de luchtruimherziening is. De heer Van der Sande vult aan dat het voor de Provincie Limburg een speerpunt is om de Luik-Bierset problematiek ook in de luchtruimherziening mee te nemen. Mevrouw Everts vraagt in navolging van de heer Paul ook aandacht voor afstemming met de buurlanden. Het is in haar ogen onmogelijk de luchtruimherziening en de consequenties daarvan te bespreken zonder overleg met de buurlanden. Afrondend zegt mevrouw Van Balen toe de CRO te blijven informeren over de voortgang van het programma.

b. Luchtvaartnota

Mevrouw Van Balen licht de stand van zaken van de Luchtvaartnota toe. Er vindt een accentverschuiving van een kwantitatieve naar een meer kwalitatieve benadering plaats waarbij de dialoog met de omgeving een belangrijke rol speelt. Het Ministerie heeft position papers van diverse belanghebbenden ontvangen. Er zijn een tiental ambities geformuleerd, die nader moeten worden uitgewerkt (zie sheets bijlage CRO 19-108). Bij het betrekken van de omgeving is ook "governance" een belangrijk item. Daarbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar de rol van de CRO's. Ten aanzien van de tijdlijn heeft de PAS discussie tot enige vertraging geleid. Een "passende beoordeling" van de milieueffecten in het kader van het stikstofbeleid moet nog plaatsvinden. De planning gaat nu uit van publicatie ontwerp Luchtvaartnota begin 2020, gevolgd door periode voor indienen zienswijzen en procedure bij TK en EK en vaststelling van de Luchtvaartnota door het Kabinet in de zomer van 2020. Op een vraag van de heer De Gijsel naar de gevolgen voor MAA van de ontwikkelingen rondom PAS antwoordt de heer Waeijen dat in het kader van de benodigde onderzoeken voor de aanvraag van het nieuwe Luchthavenbesluit ook stikstof zal worden onderzocht. De heer Latour merkt op dat in de procedure voor de Omzettingsregeling inclusief de procedure bij de Raad van State in 2011 naar de stikstofdepositie is gekeken en dat toen geen sprake was van negatieve invloeden op flora en fauna. Stikstof vormde dus geen beletsel voor het verkrijgen van de gebruikersvergunning (Omzettingsregeling).

De heer De Gijsel wijst erop dat nu de actuele situatie rekening houdend met recente jurisprudentie moet worden bezien. De heer Degenaar vult aan dat de Raad van State een streep heeft gezet door de PAS en dat dit behalve voor vele andere projecten ook voor MAA van invloed zal zijn.

Ten aanzien van behandeling in de CRO verwijst de voorzitter naar de afspraak in de vorige vergadering dit in drie stappen te doen: het delen van position papers, een toelichting door de Minister van I&W (vergadering vandaag) en een nader voor te bereiden inhoudelijke discussie in de decembervergadering.

De heer Waeijen doet het tussenvoorstel om ter voorbereiding op de decembervergadering eind november een middag (extra CRO vergadering) te reserveren voor een inhoudelijke discussie over de Luchtvaartnota en de toekomst van MAA en daarvoor ook de heer Van Geel, gelet op zijn ervaring met de "Proefcasus Eindhoven Airport" uit te nodigen. Dan kan de dialoog in volle breedte worden gevoerd en kan in de CRO van december een goed voorbereide discussie over wat de verschillende partijen in de CRO bindt en scheidt als het gaat om de toekomst van MAA plaatsvinden. Afgesproken wordt dat de agendacommissie dit nader bespreekt en de CRO een voorstel voorlegt.

Mevrouw Van Balen zegt toe de presentaties aan de secretaris te sturen, zodat deze als bijlage bij het verslag kunnen worden gevoegd. De voorzitter dankt afsluitend mevrouw Van Balen voor haar presentaties.

c. Meten en berekenen vliegtuiggeluid

Aangehouden tot commissievergadering 19 december 2019.

8. Meldingenoverzichten eerste en tweede kwartaal 2019

De secretaris licht toe dat hij ingenomen is met het feit dat de rapportages weer beschikbaar zijn als gevolg van in elk geval tijdelijk verruimde capaciteit bij het klachtenbureau. Hij meldt tevens dat in navolging van andere CRO's voortaan wordt gesproken over "meldingen en melders" in plaats van "klachten en klagers", omdat deze terminologie als neutraler en minder stigmatiserend wordt beschouwd.

De heer Degenaar merkt op dat de Werkgroep heeft vastgesteld dat het aantal bewegingen op MAA in de eerste helft van 2019 is gedaald (in het eerste kwartaal zelfs substantieel is gedaald) ten opzichte van de eerste helft van 2018, met uitzondering van de bewegingen met groot verkeer en dat de meldingen/klachten fors zijn gestegen. De bewegingen met zware toestellen nemen in het eerste half jaar toe met circa 1/3 en de meldingen met 186% c.q. 137%. In het tweede kwartaal zijn ruim 2000 meldingen door 3 melders ingediend. De secretaris voegt toe dat de Werkgroep voornemens is in de analyse het accent te leggen op de melders in de categorie 0-50 meldingen per kwartaal en zich nog bezint op de wijze waarop in de analyse met de frequente melders (=meer dan 50 per kwartaal) voortaan wordt omgegaan. Mevrouw Everts bepleit de groep veel melders ook te blijven analyseren en de mogelijkheid te onderzoeken dat bij incidentele melders sprake is van onderrapportering.

De secretaris meldt verder dat de Werkgroep een sterke toename van het aantal meldingen over "overvliegend verkeer" (=geen MAA, AWACS of Luik-Bierset verkeer), veelal op een hoogte boven de 10.000 voet (circa 3 km.), constateert.

In aansluiting hierop deelt de heer Waeijen mede dat MAAB&I het NLR opdracht heeft gegeven het vliegverkeer (niet alleen MAA) boven alle Zuid-Limburgse gemeenten in beeld te brengen. De bevindingen van het NLR zullen met de CRO worden gedeeld.

De voorzitter rondt af met de constatering dat de inspanningen van de Werkgroep en van andere betrokken partijen erop zijn gericht stap voor stap op zoek te gaan naar verbetering. De vergadering stelt de overzichten aansluitend vast.

9. Werkgroep Omgevingsmaatregelen: terugkoppeling actuele stand van zaken

De heer Van der Sande licht de stand van zaken van de Werkgroep toe en meldt dat ook met bewoners overeenstemming is bereikt over drie geluidmeetpunten in Meerssen en drie in Beek. Sensornet zal het meetnet in opdracht van de Provincie opzetten. Hij verwijst ook naar de RUD rapportage over de twee mobiele meetpunten. Hij zal in de volgende vergadering de voortgang van het geluidmeetnet melden. Ten aanzien van ontwikkelingen rondom de APU's verwijst hij naar stuk CRO 19-101 (investeringen GS ter vervanging APU's leiden tot aanzienlijke beperking geluidoverlast). De Werkgroep brengt in november een werkbezoek aan Eindhoven Airport. De heer Sanders geeft aan dat de gemeente Meerssen ook drie meetpunten gaat installeren, waarbij aansluiting wordt gezocht met het meetnet van de Provincie. Spreker zal in de volgende vergadering de voortgang melden.

De heer Degenaar vult aan dat in de Werkgroep is afgesproken ook bij derden informatie op te halen en daarbij voorstellen gericht op hinderbeperking serieus te bezien.

10. Aanpak afhandeling dakpanschade MAA

Naar aanleiding van de voorliggende stukken brengt de heer Degenaar in dat hij teleurgesteld is in de conclusie dat de kosten van preventieve maatregelen om voortaan dakpanschade te voorkomen € 20 miljoen bedragen zonder garantie dat genoemde schade wordt voorkomen. Hij toont evenwel begrip voor het besluit niet over te gaan tot deze investering.

11. Vaststellen huishoudelijk reglement CRO

De vergadering stelt het voorliggende huishoudelijk reglement vast.

12. Gevolgen voor MAA van ontwikkelingen (jurisprudentie) Programmatische Aanpak Stikstof

Zie onder 7.

13. Overzicht extensies augustus 2019

De vergadering neemt het extensieoverzicht voor kennisgeving aan.

14. Rondvraag en sluiting

Verschillende leden betreuren de herhaalde afwezigheid van de Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) in de vergadering, mede gelet op het feit dat het zogenaamde Remote Tower Project vragen blijft oproepen. Op verzoek van de heren Paul en Latour wordt besloten de LVNL uit te nodigen voor een nadere toelichting op (de voortgang van) dit project in de volgende vergadering.

De voorzitter rondt af met dankzegging aan allen voor komst en inbreng en sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld door de Commissie Regionaal Overleg luchthaven Maastricht in de vergadering van 19 december 2019